

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Проблеми сучасного музикознавства»
2022-2023

1. Опис навчальної дисципліни

Ступінь вищої освіти – третій освітньо-науковий (доктор філософії)

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 025 Музичне мистецтво

Освітня програма – Музичне мистецтво

Загальний обсяг дисципліни – (в кредитах ЄКТС) 4 кредити

Статус дисципліни – обов'язкова

Інститут – Навчально-науковий інститут музичного мистецтва

Кафедра – методики музичного виховання і диригування

Курс – 1; **семестр** – 2; **вид підсумкового контролю** – екзамен

Мова навчання – українська.

Види занять: лекції та семінарські

Методи навчання: наукового пізнання, пошуковий, аналізу і синтезу, дискусійний.

Форми навчання: денна, вечірня, дистанційна

Лінк на дисципліну: <https://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/music-art/2022-year/>

Розподіл годин за видами робіт

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна, Вечірня	I	2	120/4	30	14			16	90	–	–	+

2. Викладач

Бермес Ірина Лаврентіївна irunabermes@ukr.net 0975012313	доктор мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання і диригування
--	---

3. Характеристика навчальної дисципліни

Метою дисципліни є поглиблення знань про розвиток сучасної музичної науки.

Результати навчання. Знання специфіки музики як виду мистецтва; логіки розвитку музичних стилів, жанрової палітри музичних творів; розуміння проблем розвитку сучасного музичного мистецтва; здатність до розуміння взаємозв'язку між сферою теорії та практики музичного мистецтва; впливу світоглядних орієнтирів суспільства на розвиток музики як виду мистецтва.

Компетентності.

Загальними компетентностями вивчення курсу «Проблеми сучасного музикознавства» є:

- Здатність до розуміння та глибокого аналізу світоглядного кола системних питань та соціокультурних явищ; аналізу міждисциплінарних процесів; реалізації власного творчо-мистецького потенціалу в наукове дослідження;

Фаховими компетентностями є:

- Здатність до розуміння музики як мистецтва, системи мислення, проблем музичної творчості, музичної герменевтики, осмислення питань про походження, сутності музики; музики як цінності життя, онтологічних та феноменологічних проблем філософії музики загалом.

- Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, пояснювати сучасні культурні явища і процеси.

Пререквізити дисципліни. Вивчається після таких дисциплін, як: «Філософія як досвід мислення», «Педагогіка вищої школи» та паралельно з дисципліною «Історія музичного мистецтва».

Постреквізити дисципліни. Після вивчення нормативної дисципліни «Проблеми сучасного музикознавства» аспірант опановує вибіркові освітні компоненти циклу професійної підготовки.

4. Програма (зміст основних розділів) дисципліни

Зміст лекційних занять

Тема 1. Музикознавство і гуманітарні науки.

Тема 2. Музикознавство на сучасному етапі.

Тема 3. Музичне джерелознавство: текстологія і медієвістика.

Тема 4. Філософія музики. Музична естетика.

Тема 5. Етномузикологія.

Тема 6. Музична психологія.

Тема 7. Музична соціологія.

Зміст семінарських занять (тематичні блоки)

Тема 1. Семіотика (семіологія) музики

Тема 2. Музична журналістика. Музична критика

Тема 3. Структура сучасного музикознавства

Тема 4. Сфери прикладного музикознавства: лекторська практика

Тема 5. Історія та теорія музики як складові інтегрованого музикознавства

Тема 6. Музикотерапія

Тема 7. Музична інтерпретологія

Тема 8. Напрямки розвитку сучасного музикознавства

5. Місце проведення занять (локація)

Аудиторне навчання: аудиторія № 8 основного корпусу Навчально-наукового інституту музичного мистецтва (корпус № 4 ДДПУ ім. Івана Франка: вул. І. Франка, буд 11).

Дистанційне навчання: відео-конференція (ідентифікатор персональної конференції ID: 2309257925 Passcode:2020)

6. Інформація про консультації

Консультації з дисципліни проводяться в обумовлений завчасно час з викладачем, у телефонному режимі або ж через електронну пошту.

7. Система оцінювання

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант:

- участь у семінарському занятті (доповідь на одне із питань плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії за темою заняття);
- співбесіда з лектором (фронтальна перевірка компетентності аспіранта);
- екзамен.

Критерієм аналізу якості виконання завдань та його усне викладення є максимально влучна добірка наукової інформації з переведення у форму суджень чи тверджень.

Оцінювання знань методом співбесіди з лектором визначає рівень компетентності аспіранта: обізнаності щодо змісту навчальної дисципліни; набутих знань і умінь.

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Розподіл балів між поточним контролем та підсумковим контрольним заходом (екзаменом):

Поточна успішність			Екзамен
Семінарські заняття	Співбесіда з лектором	Сума	$S_{\text{нідс}}$ 100
60	40	$S_{\text{пот}}$ 100	
Ваговий коефіцієнт		0,6	0,4

Відповіді на семінарських заняттях оцінюються за чотирибальною шкалою.

Результат за 100-бальною шкалою обчислюється за формулою $x = \frac{A}{n} \cdot \frac{K}{5}$, де А – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою при вивченні дисципліни, включаючи оцінки “2”, n – кількість цих оцінок (не менше трьох), $\frac{A}{n}$ – середня оцінка, К – максимальна кількість балів, які аспірант може отримати за усні

відповіді. Якщо середня оцінка за відповіді на практичних заняттях $\frac{A}{n} \leq 2,5$, то кількість балів x дорівнює нулю.

Дисципліна вивчається впродовж одного семестру і завершується екзаменом. Сумарна кількість балів з дисципліни знаходиться за формулою.

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот сзв}} + 0,4 \cdot S_{\text{підс}}$$

де $S_{\text{пот}}$ – кількість балів за поточний контроль.

$S_{\text{підс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Екзамен за талоном № 2 і К проводиться перед комісією в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

8. Питання до підсумкового контролю

1. Структура музикознавства.
2. Зв'язок музикознавства з іншими науками.
3. Завдання музичної науки.
4. Специфіка музики як виду мистецтва.
5. Структура історичного музикознавства.
6. Структура теоретичного музикознавства.
7. Актуальні завдання сучасного музикознавства.
8. Музичне джерелознавство, його галузі і завдання.
9. Текстологія як наука. Вчений-текстолог, його завдання.
10. Українська етномузикологія у світлі досліджень С. Грици, А. Іваницького.
11. Становлення музичної психології у концепції Е. Курта.
12. Психологія музичної діяльності як напрямок музичної психології.
13. Співвідношення «музика – слухач» як об'єкт музичної соціології.
14. Напрямки сучасної музичної соціології.
15. Рецензія як найбільш поширений музично-критичний жанр.
16. Медієвістика і палеографія: сутність і відмінні риси.
17. Музична критика, її функції та завдання.
18. Наукові підходи сучасного українського музикознавства.
19. «Авторське музикознавство» : сутність.
20. Музикознавство і музична діяльність.

9. Політика дисципліни (система вимог до здобувача освіти).

Вона визначається системою вимог щодо повноцінного засвоєння предметного змісту дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності: систематичного відвідування лекційних занять; участі у семінарських заняттях або їх відпрацювання у письмовій формі у разі відсутності; відповідального ставлення до вимог щодо самостійної роботи та ознайомлення з матеріалами для читання (джерелами інформації).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Зінкевич О., Чекан Ю. Музична критика. Теорія та методика : навч. посібник. Чернівці : Книги – ХХІ, 2007. 424 с.

2. Калениченко А. Напрями, стилі, течії та естетичні ситуації в українській музиці. *Українське мистецтвознавство*. Київ : ІМФЕ, 2009. Вип. 9. С. 106–112.
3. Курышева Т. Музыкальная журналистика и музыкальная критика: учеб. пособие. Москва : Владос-Пресс, 2007. 294 с.
4. Мельник Л. Музична журналістика: теорія, історія, стратегії. На прикладах із щоденної преси Львова від початків до сьогодення: монографія. Львів : ЗУКЦ, 2013. 383 с.
5. Немкович О. Українське музикознавство ХХ ст. як система наукових дисциплін. Київ : ТОВ “Вид-во “Сталь”, 2006. 534 с.
6. Редя В. Лекторський практикум музикознавця: хрестоматія. Київ : НАКККіМ, 2015. 136 с.
7. Самойленко О. Наукові обриси сучасного українського музикознавства. *Мистецтвознавство України*: зб. наук. праць. Київ : Музична Україна, 2010. Вип. 11. С. 38–45.
8. Шаповалова Л.В. Интерпретология как интегративная наука. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики*. Харків : ХУКіМ ім. І. Котляревського, 2013. Вип. 46. С. 289–300.

Допоможні:

9. Зинькевич Е. Метафоры музыкального постмодерна. *Искусство XX века: уходящая эпоха?*: сб. статей /Сост. и ред. В. Валькова, Б. Гецелев. Нижний Новгород : НГК им. М. И. Глинки, 1997. Т. 2. С. 259–272.
10. Казанцева Л. Полистилистика в музыке. Казань : КГК, 1996. 36 с.
11. Коханик И. Проблема музыкального стиля и стилеобразования в контексте постмодернизма. *Науковий вісник Одеської держ. муз. академії ім. А. Нежданової: музичне мистецтво і культура*. Одеса, 2003. Вип. 4. Кн. 2. С. 35–41.
12. Лігус О. Теоретичні аспекти співвідношення музичного стилю і жанру. *Вісник КНУКіМ*. 2016. Вип. 35. С. 129–137.
13. Медушевский В. Музыкальная наука: Какой ей быть сегодня? *Советская музыка*. 1988. № 11. С. 84.
14. Медушевский В. К проблеме сущности, эволюции и типологии музыкальных стилей. *Музыкальный современник*: сборник статей /Редкол.: В. Задерацкий и др. Москва : Советский композитор, 1984. Вып. 5. С. 5–17.
15. Михайлов М. Стил в музыке. Ленинград : Музыка, 1981. 262 с.
16. Москаленко В. Лекции по музыкальной интерпретации. Киев, 2012. 272 с.
17. Рагс Ю. Теоретическое музыкознание. Москва : ГМПИ им. Гнесиных, 1983. 64 с.
18. Самойленко А. Интердисциплинарные тенденции современного музыкознания. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. 2003. Вип. 29. С. 64–79.

19. Самойленко А. Музыковедение и методология гуманитарного знания. Проблема диалога: Монография. Одесса : Астропринт, 2002. 244 с.
20. Сюта Б. Основы парамузикознавства : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 158 с.
21. Цыпин Г. Музыкально-исполнительское искусство: теория и практика. Санкт-Петербург : Алетейя, 2001. 320 с.
22. Шип С. Музична форма: від звуку до стилю. Київ : Заповіт, 1998. 364 с.

8. Інформаційний ресурс

23. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві [Електронний ресурс].
Режим доступу:
<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39411/11-komenda.pdf?sequence=1>